

การก่อการร้ายเป็นเครื่องมือของสหรัฐอเมริกา ในการคุกคามรัฐหรือไม่?

นิรุณี ทองแท้*

ภาพโดย: น.ส. วสิษฐ พาสีคราม

บทนำ

การก่อการร้ายนั้นเป็นที่ยอมรับมานานนับจากอดีต แต่สิ่งที่ทำให้การก่อการร้ายถูกประกาศว่าเป็นภัยต่อประชาคมก็คือ เหตุการณ์จี้เครื่องบินเข้าชนตึกเวิลด์เทรด อันเป็นสัญลักษณ์ของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ที่สหรัฐอเมริกาพยายามนำเข้ามาในทุกประเทศ ทั้งนี้ที่เกิดเหตุการณ์ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 สหรัฐอเมริกาก็ประกาศสงครามกับขบวนการก่อการร้ายทันที ซึ่งทำให้เกิดความเคลื่อนไหวไปทั่วโลก เป็นที่แน่นอนว่าไทยเราก็เกิดความเคลื่อนไหวด้วยเช่นกัน ไทยได้แสดงความเสียใจต่อสหรัฐในทันที คณะรัฐมนตรีของไทยประชุมอย่างฉุกเฉิน และเห็นพ้องในทันทีอย่างเป็นทางการของรัฐบาลไทยที่จะให้การสนับสนุนทุกอย่างเท่าที่จะทำได้

การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในวันดังกล่าว เป็นเรื่องที่น่าสะพรึงกลัวเป็นอย่างมากสำหรับชาวอเมริกันชนทั้งหลาย รวมถึงประชาคมโลกก็ได้หันมาให้ความสนใจกับการก่อการร้ายมากยิ่งขึ้น และด้วยเหตุนี้เอง สหรัฐอเมริกาจึงไม่รอช้าที่จะสวมบทบาทที่คุ้นชินของตนอีกครั้ง คือบทบาทของการเป็นตำรวจโลก ที่พร้อมประกาศให้ทั่วโลกรู้ว่า ทุกวันนี้เราไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอีกต่อไป (เราในที่นี้ควรเป็นแค่อเมริกันชนมิใช่ทุกคนบนโลก) และสหรัฐอเมริกาเองก็จะทำ

* นักศึกษาปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หน้าที่เป็นหน่วยปราบปราม ซึ่งการสวมบทบาทผู้นำในการต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกา นั้น จึงนำมาสู่การให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกประกาศตัวว่าจะเป็นมิตรประเทศกับสหรัฐอเมริกาหรือไม่ หากไม่แล้วท่านคือศัตรูของเรา

ซึ่งด้วยเหตุนี้เองสหรัฐอเมริกาจึงมีความพยายามนำเข้าลัทธิก่อการร้ายกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก มีการสร้างคำนิยามของการก่อการร้าย มีการผลักดันมาตรการที่เป็น การต่อต้านการก่อการร้ายที่ชัดเจนในทางระหว่างประเทศโดยผ่านทางสหประชาชาติ โดยที่ประเทศเล็กประเทศน้อยที่ไม่มีอำนาจในการต่อรองทางการเมืองมากนัก ก็ยอมรับว่าการก่อการร้ายเป็นภัยสำหรับประเทศตนด้วย ซึ่งก็รวมถึงประเทศไทยด้วยเช่นกัน แต่ทั้งนี้ การนำคำนิยามและรูปแบบการก่อการร้ายที่ถูกสร้างโดยสหรัฐอเมริกามาใช้กับประเทศไทยนั้น อาจเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมด้วยหลายๆ เหตุปัจจัยที่ยังไม่มีข้อบ่งชี้ที่ชัดเจนว่า การก่อการร้ายตามแบบที่สหรัฐอเมริกากำหนดนั้นอาจไม่มีปรากฏในประเทศไทยก็เป็นได้ ซึ่งอาจเป็นการที่สหรัฐอเมริกาคิดความเพียงฝ่ายเดียวแล้วเอามาครอบงำประเทศอื่น ซึ่งอาจนำไปสู่การแทรกแซงทางการเมืองหรือทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น

ประเทศไทยของเราก็เช่นกัน นับจากเกิดเหตุการณ์ 11 กันยายน 2544 แล้ว ก็มีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นกับประเทศไทย รวมถึงการออกพระราชกำหนดการก่อการร้าย ที่กำหนดให้การก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญา นอกจากนี้ไทยยังให้ความร่วมมือในการปราบปรามการก่อการร้ายกับสหรัฐอเมริกาในอีกหลายด้าน ไทยซึ่งเป็นพันธมิตรของสหรัฐอเมริกานุญาตให้สหรัฐอเมริกาบินเหนือน่านฟ้าของไทยได้โดยไม่มีเงื่อนไข เพื่อให้สหรัฐอเมริกาสามารถบรรจุในเป้าหมายทางทหาร รัฐบาลไทยอนุญาตให้สหรัฐอเมริกานำเครื่องบินเติมน้ำมันและเครื่องบินสนับสนุนลงจอดที่สนามบินของไทย และให้เรือของสหรัฐอเมริกาซึ่งกำลังจะเข้าสู่ปฏิบัติการเสิร์ชหายังยืนแฉะเทียบท่าเรือของไทย เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายของไทยสัญญาว่าจะให้ความร่วมมือทุกอย่างที่ทำได้ และเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรุงเทพฯ ก็เพิ่มกำลังตรวจตราเป็นสองเท่า เพื่อให้ความคุ้มกันสถานทูตอเมริกันและหน่วยงานต่างๆ ของสหรัฐอเมริกา รวมทั้งโรงเรียนต่างๆ ที่มีเด็กชาวอเมริกันศึกษาอยู่ ซึ่งนำประเทศไทยไปสู่ความเป็นพันธมิตรนอกนาโต้กับ

สหรัฐอเมริกา

แต่ในทางกลับกัน สิ่งก็ตามมาของการเป็นพันธมิตรนอกนาโต้กับสหรัฐอเมริกาของไทยนั้นก็ไม้อาจปฏิเสธได้ว่า มันก็นำมาสู่ความไม่มั่นคงในชีวิตของประชาชนในประเทศไทย ซึ่งเห็นได้ชัดจากการที่จับฮั้มบาลี ซึ่งเป็นแกนนำกลุ่มก่อการร้ายเจอได้ที่อยู่ยา อีกทั้งจากการสอบสวนนายฮั้มบาลีพบว่า กลุ่มเจอได้มีแผนการโจมตีโรงแรมในกรุงเทพหลายแห่ง แม้แผนการโจมตีกรุงเทพฯ นี้ยังไม่มื่ออะไรที่จะเป็นการยืนยันความชัดเจนของข้อมูลได้ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วคือความไม่มั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของคนไทย รวมถึงความไม่มั่นใจในความปลอดภัยของประเทศไทย ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นที่สหรัฐอเมริกา แต่ทั้งนี้ก็ไม่มื่ออะไรที่จะเป็นการยืนยันได้ว่า กลุ่มก่อการร้ายมีเป้าหมายหรือมีแผนการก่อการร้ายในประเทศไทยแต่อย่างใด

แนวคิดเรื่องการก่อการร้ายโดยประเทศสหรัฐอเมริกา¹

ประเทศสหรัฐอเมริกาโดย Central Intelligence Agency (CIA) ให้คำจำกัดความการก่อการร้ายไว้ว่า การก่อการร้าย หมายถึง “ปฏิบัติการรุนแรงที่มีการคิดและเตรียมการไว้ก่อนล่วงหน้า โดยมีเหตุจูงใจทางการเมือง กระทำต่อเป้าหมายซึ่งไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสงคราม และไม่มีศักยภาพในการทำการรบ โดยกลุ่มขบวนการที่มีได้เป็นตัวแทนของรัฐในทางการเมืองระหว่างประเทศ หรือโดยกลุ่มสายลับของรัฐที่กระทำการในทางลับ”

รูปแบบของสงครามการก่อการร้าย

การก่อการร้ายจะมุ่งกระทำต่อเป้าหมายที่เป็นสัญลักษณ์ รวมถึงพลเรือน โดยมีเจตจำนงเฉพาะให้มีผลกระทบทางจิตวิทยาอย่างรุนแรง การก่อการร้ายจึงถูกใช้โดยองค์กรใต้ดินในหลายๆ ประเทศ เพื่อดำเนินจุดมุ่งหมายต่างๆ กัน ซึ่งปัจจุบันได้ขยายขอบเขตจากการต่อสู้เพื่ออิสรภาพ ภาวศรัทธา สงครามศาสนา ไป

¹ <http://www.wing2.rtaf.mi.th>

จนถึงสิทธิแห่งมนุษยชาติ

แต่ด้วยปัจจัยทางการเงินซึ่งเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติการสงครามเต็มรูปแบบ จึงมักพบว่าผู้ก่อการร้ายส่วนใหญ่ไม่มุ่งเป้าหมายไปยังสถานที่ที่มีการวางกำลัง หรือมีระบบการป้องกันแน่นหนา หรือปะทะกับกองกำลังที่มีความเข้มแข็ง แต่เลือกที่จะปฏิบัติต่อเป้าหมายที่เด่นชัด มีระบบการระวังป้องกันไม่แน่นหนา หรือเข้าปฏิบัติการในช่วงเวลาที่ไม่ได้คาดหมาย ระบบการรักษาความปลอดภัยของเป้าหมายไม่อยู่ในสภาวะเตรียมพร้อมเต็มรูปแบบ และเป้าหมายนั้นต้องเป็นเป้าหมายที่น่าจะได้รับความสนใจมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ประเภทของการก่อการร้าย

ถึงแม้ว่าการก่อการร้ายจะมีรูปแบบที่มีการเคลื่อนไหวข้ามไปข้ามมาในหลายๆ ประเทศ ไม่ค่อยมีปรากฏการณ์ปฏิบัติการที่จำกัดอยู่ในประเทศหนึ่งประเทศใดเพียงประเทศเดียวบ่อยนัก แต่ก็ยังสามารถแบ่งรูปแบบของการก่อการร้ายออกได้เป็น 3 ประเภท

1. การก่อการร้ายที่ไม่มีการสนับสนุนจากประเทศใดๆ
2. การก่อการร้ายที่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศใดประเทศหนึ่ง
3. การก่อการร้ายในความควบคุมของรัฐบาลหรือรัฐประเทศใดประเทศหนึ่ง

ปัจจัยเกี่ยวข้องในการก่อการร้าย

1. การก่อการร้ายได้แพร่ขยายเข้าไปในพื้นที่แทบทุกส่วนของโลก เนื่องด้วยการคมนาคมขนส่งที่รวดเร็วและมีให้เลือกหลายทางในยุคปัจจุบัน ผู้ก่อการร้ายจึงสามารถเคลื่อนไหวกิจกรรมต่างๆ ได้ง่าย ประกอบกับสามารถใช้อุปกรณ์เครือข่ายสื่อสารที่ทันสมัยในการรับส่งข้อมูล สั่งการ และติดตามผล การติดตามร่องรอยของผู้ก่อการร้ายจึงเป็นเรื่องยาก การจะเข้าถึงองค์กรหรือตัวผู้ก่อการร้ายจึงอาจต้องใช้การรวบรวมข่าวกรองจากหลายๆ แหล่ง และใช้เวลาเป็นปีๆ ซึ่งบางครั้งก็แทบไม่ประสบผลเลย

2. ผู้ก่อการร้ายบางกลุ่มในปัจจุบันเป็นผู้ก่อการร้ายภายใต้การจัดตั้ง หรือได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือรัฐประเทศต่างๆ เพื่อจะใช้ประโยชน์ในการดำเนินนโยบายทางการเมือง โดยลักษณะของชาติต่างๆ เหล่านี้มักจะเป็นชาติที่กำลังทหารอ่อนแอ หรือพลังอำนาจแห่งชาติไม่เข้มแข็ง และกำลังเผชิญหน้ากับประเทศมหาอำนาจ หรือชาติที่มีความเข้มแข็งกว่า รวมไปถึงชาติที่ไม่ต้องการดำเนินนโยบายทางการเมืองการทหารที่รุนแรงโดยเปิดเผย หลีกเลี่ยงการปะทะ โดยใช้กำลังซึ่งหน้า อันจะส่งผลกระทบต่อระบบโดยรวมของประเทศ ประเทศเหล่านี้ก็จะเลือกใช้งบประมาณของผู้ก่อการร้ายปฏิบัติการนี้แทน

3. ส่วนหนึ่งที่มีการก่อการร้ายเป็นที่นิยม หรือเป็นทางเลือกที่มักจะถูกใช้ขึ้น เพราะการก่อการร้ายไม่ใช่สงครามตามแบบ แต่เป็นรูปแบบของสงครามหลบซ่อนยากที่ชาติที่ถูกกระทำจะป้องกันและตอบโต้ และการก่อการร้ายส่วนใหญ่ไม่ได้ต้องการเงินสนับสนุนจำนวนมาก การก่อการร้ายใช้เงินน้อยกว่ากิจกรรมข้ามชาติที่ผิดกฎหมายอื่นๆ การค้ายาเสพติด หรือกระทำการค้าอาวุธ จึงไม่ใช่เรื่องยากนักที่จะรวบรวมเงินทุนให้เพียงพอในการปฏิบัติการแต่ละครั้ง การแกะรอยเส้นทางการเงินที่หมุนเวียนในระบบเป็นเรื่องยาก เพราะผู้ก่อการร้ายจะใช้บัญชีปลอมในการทำธุรกรรมต่างๆ ในทางการเงินกับธนาคารและสถาบันการเงิน ผู้ที่ดำเนินธุรกรรมก็เป็นเพียงตัวกลาง ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับระบบภายในขององค์กรการก่อการร้าย และเงินที่หมุนเวียนภายในระบบส่วนใหญ่ก็จะเป็นการนำเงินจากกิจกรรมที่ถูกกฎหมายมารวมเข้ากับเงินที่มาจากกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ความสนใจในการติดตามเงินที่ถูกโยกย้ายออกนอกระบบธนาคารจึงไม่เป็นที่สังเกตเท่าที่ควร

จุดมุ่งหมายของผู้ก่อการร้าย

จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติการของผู้ก่อการร้าย อาจแบ่งออกได้เป็น 5 ประการ องค์กรผู้ก่อการร้ายอาจดำเนินยุทธศาสตร์ใดๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์เพียงประการเดียว หรือทั้งหมดก็ได้ ซึ่งมีดังนี้

1. การทำให้เป็นที่รู้จักและสร้างการยอมรับ

ซึ่งมักเป็นจุดประสงค์เบื้องต้นเมื่อแรกตั้งองค์กรหรือกลุ่มขึ้นมา โดยจุดมุ่งหมายอาจต้องการให้เป็นที่รู้จักในระดับสากล หรือเพียงรู้จักกันในประเทศก็ได้ ซึ่งจุดมุ่งหมายนี้จะรวมไปถึงการสร้างความสนใจ สร้างการยอมรับของการกระทำในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือนานาชาติ เพื่อหาสมาชิกใหม่เข้าร่วมองค์กรหาแหล่งเงินทุนสนับสนุน หรือสร้างคะแนนนิยมในหมู่กลุ่มชน และอีกวิธีหนึ่งที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้ ก็คือการดำเนินการทางการเมืองผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์

2. การบีบบังคับโดยการต่อต้านนโยบายหรือการกระทำของรัฐ

จุดมุ่งหมายของผู้ก่อการร้ายในกรณีนี้คือมุ่งให้รัฐบาลทบทวนหรือแก้ไขนโยบายบางอย่างซึ่งมักไม่ได้มุ่งเข้าควบคุมอำนาจการปกครองของรัฐบาลโดยทันที ยกตัวอย่างเช่น หากรัฐบาลได้รับรองหรือยอมให้กองกำลังของชาติพันธมิตรเข้ามาตั้งฐานทัพหรือฐานปฏิบัติการในพื้นที่ภายในประเทศ กลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ไม่เห็นด้วยกับการยินยอมให้ประเทศอื่นเข้ามาตั้งฐานทัพ หรือกองกำลังในเขตอธิปไตยของชาติก็จะมุ่งโจมตีโดยจำกัดเป้าหมายเพียงรัฐบาลประเทศตนกับกองกำลัง สิ่งก่อสร้างและยุทธปัจจัยของชาติพันธมิตรเท่านั้น

3. การบีบบังคับโดยการต่อต้านกลุ่มหรือตัวบุคคล

จุดมุ่งหมายนี้มุ่งเน้นที่จะต่อต้านกลุ่มบุคคลมากกว่านโยบายโดยการสร้างสถานการณ์รบกวน ดำเนินสถานการณ์ให้รัฐเป็นฝ่ายตั้งรับอย่างยัดเยียด จนประชาชนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐต่อไป

4. การสร้างสถานการณ์ให้รัฐบาลตอบโต้ กระทำรุนแรงเกินกว่าเหตุ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเห็นใจ และหันมาให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการ

ร้าย อีกทั้งการบีบบังคับให้รัฐบาลตอบโต้ ย่อมส่งผลให้รัฐออกมาตรการกำหนดข้อจำกัดต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความไม่พอใจของสาธารณชน และยอมรับการปฏิบัติการหรือเข้าเป็นแนวร่วมของกลุ่มก่อการร้ายในที่สุด แต่หากรัฐไม่ใช้วิธีการรุนแรงเข้าตอบโต้ กลุ่มก่อการร้ายก็จะบีบบังคับด้วยการปฏิบัติการที่รุนแรงขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่ารัฐขาดความสามารถในการปกป้องพลเรือน สร้างความหวาดกลัว และทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการรักษาความปลอดภัยของรัฐ จนเป็นสาเหตุให้อำนาจรัฐล่มสลาย

5. การสนับสนุนการกบฏ การปฏิวัติ หรือการก่อการร้ายอื่นๆ

เป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งที่ต้องการกระจายสถานการณ์ความวุ่นวายให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อกดดันให้รัฐต้องทุ่มเทงบประมาณและกำลังพลลงไปในการเผ่าร้าง คุ้มครองรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินภายในพื้นที่ต่างๆ จนรัฐตกอยู่ในสถานะอ่อนแอ ไม่มีกำลังมากพอที่จะไปแก้ปัญหา หรือพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ กลุ่มผู้ก่อการร้ายก็จะดำเนินการทางการเมืองเข้าแย่งชิงประชาชนและอำนาจรัฐ

เป้าหมายของผู้ก่อการร้าย

1. เป้าหมายทางทหาร เช่น ทหาร, ที่ตั้งทางทหาร, อาวุธ, กระจุนปืน, วัตถุระเบิด, ศูนย์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ฯลฯ
2. เป้าหมายทางพลเรือน เช่น ระบบพลังงานและวิศวกรรม ได้แก่ เขื่อน, โรงไฟฟ้า, บ่อขุดเจาะน้ำมัน, ท่อส่งก๊าซ, ท่อส่งน้ำมัน, โรงน้ำมัน ฯลฯ และบุคคลสำคัญ ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐ, เจ้าหน้าที่สถานทูต ฯลฯ

ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม โดยเกิดจากการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสังคมที่ต่างวัฒนธรรมรวมกัน และต่างแพร่กระจายวัฒนธรรมไปสู่กันและกัน

เมื่อเกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมขึ้นแล้ว สังคมที่เจริญกว่าอาจรับวัฒนธรรมบางอย่างของสังคมที่ด้อยกว่าก็ได้ และในทำนองเดียวกันสังคมที่ด้อยกว่าอาจจะไปรับวัฒนธรรมของสังคมที่เจริญกว่าก็ได้ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่วนใหญ่แล้ว เกิดจากการแพร่กระจายของวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามามากกว่า เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ขึ้นเองในสังคม หรือถ้ามีก็มักจะเกิดจากการนำสิ่งใหม่ๆ จากภายนอกเข้ามาผสมผสานกับของที่มีอยู่แล้ว เป็นของใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน ซึ่งทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมมีลักษณะเป็นดังนี้

- ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเกิดจากสาเหตุสำคัญ คือ การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจากภายนอกสังคม

- ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม พบว่า การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมเกิดจากการติดต่อสื่อสารระหว่างสังคมที่ต่างวัฒนธรรมกัน

- ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม พบว่า ในกระบวนการแพร่กระจายนั้นสังคมที่ด้อยกว่า อาจจะได้รับวัฒนธรรมของสังคมที่เจริญกว่าหน้ากว่า หรือไม่ก็ได้

- ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม พบว่า สังคมที่เจริญกว่าหน้ามากกว่าอาจจะได้รับวัฒนธรรมของสังคมที่ด้อยกว่าก็ได้

บทวิเคราะห์และผลกระทบ

จากการที่สหรัฐอเมริกาประกาศที่จะต่อต้านการก่อการร้ายนั้น และพยายามสร้างให้การก่อการร้ายเป็นเรื่องของคนทั้งโลก แต่ถ้าสังเกตจากการให้ค่านิยามการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกานั้นก็ยังขาดความชัดเจนแน่นอน ไม่มีการระบุความแน่นอนว่ากลุ่มก่อการร้ายนั้นเป็นใคร เพียงแต่กำหนดภาพกว้างๆ และเป็นการกำหนดรูปแบบในการโจมตี หรือลักษณะของการก่อการร้าย แล้วพยายามนำเข้าไปสู่สังคม โดยประเทศต่างๆ ในโลกต้องให้การสนับสนุน ไม่เช่นนั้นแสดงว่าเป็นประเทศที่ให้การสนับสนุนการก่อการร้าย

ซึ่งหากพิจารณา การที่สหรัฐอเมริกานำเรื่องของการก่อการร้ายใน

ประเทศตนเข้าไปใส่ในประเทศไทย อาจถือได้ว่า เป็นการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมที่เป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกเข้ามาสู่ภายในประเทศ เป็นการแพร่กระจายวัฒนธรรมที่เจริญกว่าเข้ามาในวัฒนธรรมของสังคมที่ด้อยกว่า

นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังเห็นว่ามันเป็นการสร้างระบอบจักรวรรดินิยมทางอ้อม ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งเป็นสิ่งที่สหรัฐอเมริกาทำมาตลอดไม่ว่าจะในรูปของการนำสัญลักษณ์ทุนนิยมต่างๆ เข้ามาในประเทศไทย โดยทุกวันนี้เราสามารถพบเห็นสัญลักษณ์เหล่านี้ได้ง่ายมาก เช่น ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด (fast food) ต่างๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการล่าอาณานิคมทางอ้อมเช่นกัน เช่นเดียวกับเรื่องของการก่อการร้าย ที่เหมือนกับว่าประเทศไทยแม้จะเป็นประเทศประชาธิปไตย แต่อำนาจการตัดสินใจในทางระหว่างประเทศบางครั้งก็ไม่ได้อยู่ที่ประเทศไทย เช่นครั้งนี้ซึ่งเราต้องเดินตามสหรัฐอเมริกา มีแค่เรื่องนี้เท่านั้น ยังมีเรื่องต่างๆ อีกมากที่ต้องเดินตามสหรัฐอเมริกา ทำให้สหรัฐอเมริกาเปรียบเสมือนเป็นเจ้าอาณานิคมที่หัวเมืองต้องทำตาม เมื่อเจ้าอาณานิคมมีปัญหา เราก็ต้องมีปัญหาด้วย หากถามว่าถ้าเราบอกว่าการก่อการร้ายนั้นมันไม่เกี่ยวกับเรา และเราก็รู้สึกว่ามันไม่มีความจำเป็นที่จะต้องออกมาเคลื่อนไหวเรื่องนี้แต่อย่างใด เราสามารถทำได้หรือไม่ ก็ไม่สามารถทำได้ เพราะถ้าเราไม่ทำเราก็ต้องโดนกล่าวหาว่าแข็งข้อได้ การสร้างจักรวรรดินิยมสมัยนี้ไม่จำเป็นที่ต้องใช้กำลังทหารอีกต่อไปแล้ว หากแต่ใช้อำนาจทางการเมืองดูจะได้ผลเป็นอย่างดี โดยที่ประเทศที่จะเป็นเมืองขึ้นก็ไม่รู้ตัว

ผลกระทบในทางกฎหมาย

จะพบว่าการบัญญัติให้การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นที่สหรัฐอเมริกานับเป็นภัยต่อประชาคมโลกนั้น ทำให้ไทยออกกฎหมายใหม่เพื่อเป็นการรองรับการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นการออกกฎหมายเพื่อรองรับนโยบายที่มีที่มาจากภายนอกประเทศ ซึ่งโดยปกติการที่รัฐจะออกกฎหมายต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคมไทย แต่ทั้งนี้การออกกฎหมายที่มา

รองรับเรื่องการก่อการร้ายที่มีปัจจัยจากภายนอกเป็นอิทธิพลหลัก

แต่ทั้งนี้ สิ่งที่แฝงอยู่ในการออกกฎหมายที่มารองรับการก่อการร้ายนี้ อาจเป็นการที่ไทยเราเป็นประเทศเล็กๆ ที่ไม่มีอำนาจการต่อรองมากนัก หากเราไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการแสดงออกที่ชัดเจนถึงการต่อต้านการก่อการร้ายนี้ เราอาจถูกกล่าวหาว่าสนับสนุนการก่อการร้ายก็เป็นได้ ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้สถานะของไทยในเรื่องต่างๆ ในสังคมโลกเป็นประเทศที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด แต่ภายหลังเกิดเหตุการณ์ 11 กันยายน พ.ศ.2544 ไทยประกาศตนที่ค่อนข้างชัดเจนว่าเป็นพันธมิตรที่สนิทกับอเมริกา

สิ่งหนึ่งที่จะเป็นการแสดงออกถึงการก่อการร้ายที่ชัดเจนคือ การออกกฎหมายที่เป็นการแสดงถึงการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งการที่มีการออกกฎหมายมาเช่นนี้ บางครั้งกฎหมายที่ออกอาจจะยังมีความไม่เหมาะสมกับประเทศไทยมากนัก และกฎหมายที่ออกนั้นแม้ดูเหมือนว่าเป็นการออกมาคุ้มครองคนไทย แต่โดยเนื้อแท้เป็นการออกมาเพื่อคุ้มครองคนไทยจริงหรือ? เพราะบางทีอาจเป็นการออกเพื่อเอาใจประเทศมหาอำนาจเช่นสหรัฐอเมริกาก็เป็นได้ เพราะไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ หรือด้านสังคม รวมถึงวัฒนธรรมของไทยเรานั้น ถูกครอบงำโดยประเทศมหาอำนาจเกือบทั้งสิ้น และถ้าหากเราไม่กระทำการใดๆ เป็นการต่อต้านการก่อการร้ายแล้ว เราก็อาจจะได้รับผลกระทบทางด้านอื่นๆ แทนก็เป็นได้

ดังนั้น จะเห็นว่าบางครั้งประเทศที่ต้องพึ่งพาประเทศมหาอำนาจเช่นไทย ก็อาจไม่มีทางเลือกมากนักในทางระหว่างประเทศ เพราะเราต้องพึ่งพิงผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา และมันจะเป็นการดีกว่าถ้าเราปรับเปลี่ยนแนวคิดแบบทุนนิยม เป็นแนวคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริขององค์พระมหากษัตริย์ไทย เป็นแบบที่พึ่งประเทศอื่นให้น้อยลง โดยที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยประเทศอื่น เมื่อนั้นประเทศไทยของเราอาจจะมีอำนาจในการออกกฎหมาย ที่เป็นไปเพื่อประชาชนในประเทศของตนอย่างแท้จริงก็เป็นได้

การออกกฎหมายที่เป็นการต่อต้านการก่อการร้ายนี้ไม่ใช่จะไม่ดีเสียทีเดียว แต่ทั้งนี้ ก่อนที่รัฐจะออกกฎหมายควรศึกษาถึงความจำเป็นและความ

เหมาะสมต่อประชาชนของตนก่อน ไม่ควรรีบร้อน ไม่ใช่ว่าพอเกิดเหตุการณ์ใดก็ออกกฎหมายทันที โดยการพิจารณาของรัฐแต่ผู้เดียว รัฐเห็นว่าดีก็ออกกฎหมายเลยคงเป็นไปไม่ได้ ถึงแม้ประเทศไทยจะเป็นระบบนิติรัฐก็ตาม รัฐก็ไม่ควรนำระบบดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับนโยบายต่างๆ ของรัฐ

พลกระทบทางด้านสังคม

ในเรื่องการก่อการร้ายที่นำเข้ามาในประเทศไทยโดยปราศจากความชัดเจนว่า ประเทศไทยของเรามีการก่อการร้ายที่เป็นสากล ที่เป็นลักษณะตามที่สหรัฐอเมริกากำหนดจริงหรือไม่นั้น ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะทุกวันนี้เราจะเห็นว่าการก่อการร้ายไปทั่วโลก และสิ่งหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ก็คือ เป้าหมายของกลุ่มก่อการร้ายส่วนใหญ่ เป็นการพุ่งเป้าโจมตีไปที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งทำตัวเป็นตำรวจโลก รวมถึงมีการพุ่งเป้าการโจมตีการก่อการร้ายไปที่พันธมิตรของสหรัฐอเมริกาด้วย

เหตุที่การพุ่งเป้าโจมตีไปที่สหรัฐอเมริกาเป็นหลักก็เนื่องมาจาก การที่สหรัฐอเมริกานั้นพยายามนำระบบทุนนิยมเข้าไปสู่สังคมโลก แต่ทั้งนี้ ระบบทุนนิยมของสหรัฐอเมริกานั้นเป็นระบบที่สร้างความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นอย่างมาก ซึ่งการใช้ระบบทุนนิยมในประเทศที่มีอำนาจการต่อรองไม่เท่ากันนั้น ย่อมสร้างความได้เปรียบและเสียเปรียบอย่างมากในสังคม อีกทั้งสหรัฐอเมริกาเองเป็นประเทศที่ชอบแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำมัน โดยแฝงเข้าไปในความช่วยเหลือทางด้านต่างๆ หรือแฝงเข้าไปในรูปของการลงทุนตามแบบทุนนิยม โดยเก็บทรัพยากรธรรมชาติของตนไว้แล้วไปเอามาจากประเทศอื่น โดยเฉพาะประเทศในตะวันออกที่มีน้ำมัน ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากประเทศที่กำลังพัฒนา หรือประเทศที่มีอำนาจการต่อรองที่น้อยกว่าตน จึงเป็นการสร้างความโกรธแค้นให้ประเทศเหล่านี้จนนำไปสู่การมุ่งเป้าการก่อการร้ายไปที่สหรัฐอเมริกา รวมถึงประเทศที่เป็นมิตรกับสหรัฐอเมริกาด้วยเช่นกัน

ดังนั้น การที่ไทยเป็นประเทศที่เปิดตัวชัดเจนว่าเป็นมิตรที่ดีกับสหรัฐอเมริกา และยินดีช่วยเหลือเต็มที่นั้น ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่าประเทศไทยก็มี

ความเสี่ยงที่จะถูกเป็นเป้าโจมตีของการก่อการร้าย แม้กลุ่มก่อการร้ายอาจไม่ได้พุ่งเป้ามาที่ประเทศไทยก็ตาม แต่อย่างน้อยก็สร้างความไม่สบายใจ รวมถึงความรู้สึกที่ไม่มั่นคงในชีวิตของคนไทย และสิ่งที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งก็คือการที่สหรัฐอเมริกาประกาศตัวว่า ไทยเป็นพันธมิตรที่สำคัญนอกกลุ่มนาโต้ ย่อมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กลุ่มก่อการร้ายจะพุ่งเป้ามาที่ไทยด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ากังวลเป็นอย่างมาก

จะเห็นว่า การก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา นั้นย่อมมีผลกระทบต่อไทยด้วย แม้ว่าในความเป็นจริงกลุ่มก่อการร้ายอาจไม่มีเป้าหมายการโจมตีที่ไทยหรือประเทศอื่นใด นอกจากสหรัฐอเมริกากับทรัพย์สินของสหรัฐอเมริกา แต่การที่สหรัฐอเมริกาพยายามสร้างความเป็นสากลให้กับการก่อการร้ายแล้ว ทำให้สังคมไทยได้รับผลกระทบไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นความมั่นคงภายในประเทศ ความหวาดระแวงต่อการก่อการร้ายกับคนในประเทศ ซึ่งไม่รู้ว่าจะเมื่อไหร่กลุ่มก่อการร้ายจะพุ่งเป้าการโจมตีมาที่ประเทศไทย

ในเรื่องของการก่อการร้ายนั้น การที่ทั่วโลกตระหนักถึงการก่อการร้าย ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี หากทุกประเทศมีความตระหนักโดยมีพื้นฐานที่ห่วงใยในความปลอดภัยซึ่งกันและกันจริง มิใช่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น การก่อการร้ายนั้นปรับเข้าได้กับการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมที่เป็นการแพร่จากภายนอกเข้ามาภายในประเทศ ซึ่งหากวัฒนธรรมที่ได้ทำการแพร่เข้ามานั้น เป็นวัฒนธรรมที่มีความเหมาะสมกับประเทศของเราก็ย่อมเป็นการดีที่รับเข้ามา ไม่ใช่ว่ามีอะไรเข้ามาก็รับหมด เราควรพิจารณาก่อนว่า มันเหมาะสมสมควรหรือไม่

ทั้งนี้ ในส่วนตัวของข้าพเจ้าเห็นว่า การก่อการร้ายที่กำหนดโดยสหรัฐอเมริกา นั้น แม้จะยังมีความเคลือบคลุมในการให้คำนิยามก็ตาม แต่ข้าพเจ้าก็เห็นด้วยกับการต่อต้านการก่อการร้าย แต่การที่เราจะทำการต่อต้านก็ควรทำให้เหมาะสมกับประเทศของเราดูสภาพแวดล้อมของประเทศเราเป็นหลัก และนอกจากนี้ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับลักษณะที่เป็นการยับยั้งการก่อการร้ายให้ประเทศต่างๆ การที่ประเทศไหนจะมีทิศทางเรื่องนี้เช่นไร ก็ควรปล่อยให้เขาตัดสินใจเอง

สหรัฐอเมริกาไม่ควรที่จะกระทำการที่เป็นเสมือนการบังคับให้ประเทศอื่นต้องทำตามสหรัฐอเมริกา มิเช่นนั้นแล้วถือว่าเป็นการต่อต้านสหรัฐอเมริกา

ในส่วนของไทยนั้นก็มีแนวทางในการต่อต้านการก่อการร้าย แต่ทั้งนี้ ก็ควรมีแนวทางที่เป็นของประเทศไทยเอง การรับเอาแนวทางของสหรัฐอเมริกานั้น ต้องมาพิจารณาด้วยว่าอย่างไรจึงเหมาะกับประเทศเรา แล้วจึงค่อยนำมาปรับใช้ ถ้าเป็นเช่นนี้แล้ว ประเทศไทยก็จะได้กฎหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเหมาะสมกับประเทศของเราด้วย

นอกจากนี้ การต่อต้านการก่อการร้ายนี้ถือได้ว่า มันเป็นเรื่องที่ดีในการร่วมกันต่อต้าน แต่การต่อต้านนี้ต้องไม่ใช่การใช้กำลังรุกราน เพราะมันไม่ใช่การแก้แค้นที่ใครกระทำต้องตอบโต้กลับ แต่มันควรเป็นการใช้เหตุผล มิใช่เป็นการต่อต้านเพราะเขามากระทำกับเรา แต่ควรมองอีกมุมหนึ่งด้วยว่าเราไปทำอะไรไว้หรือเปล่า เขาถึงมาทำกับเราเช่นนี้ เมื่อนั้นแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าทางออกที่ดีคงไม่ใช่การใช้กำลังฆ่าฟันกันแน่นอน

บรรณานุกรม

- จักรภพ เพ็ญแข. 2546. พันธมิตรหรือพันธมิตร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ผู้จัดการ.
สนธยา ผลศรี. 2545. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
<http://www.manager.co.th>
<http://www.wikipedia.org>
<http://www.wing2.rtaf.mi.th>

